

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 488/2016-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika na neverejnom zasadnutí 13. decembra 2016 o sťažnosti [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Tibor Timár, pre namietané porušenie ich základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tos 222/2015 z 19. novembra 2015 takto

rozhodol:

Sťažnosti [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] nevyhovuje.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 21. decembra 2015 doručené sťažnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“; spolu len „sťažovatelia“), zastúpených advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Tibor Timár, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a ich práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 222/2015 z 19. novembra 2015 (ďalej len „namietané uznesenie“).

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 488/2016-16 zo 17. augusta 2016 spojil sťažnosti sťažovateľov vedené pod sp. zn. Rvp 16403/2015, sp. zn. Rvp 16406/2015 a sp. zn. Rvp 16408/2015 na spoločné konanie ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 488/2016 a v celom rozsahu prijal sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti a ich príloh vyplýva, že sťažovatelia podali 28. a 29. septembra 2015 na Okresnom súde Trnava (ďalej len „okresný súd“) žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, kde poukázali na skutočnosť, že od spáchania posledných skutkov uplynulo viac ako päť rokov, a keďže väzbe v tejto ich trestnej veci predchádzala väzba v inej trestnej veci, na základe zásady subsidiarity a proporcionality u nich existujú dôvody na nahradenie väzby podľa § 80 a § 81 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Okresný súd uznesením sp. zn. 7 T 56/2015 z 15. októbra 2015 nahradil väzbu sťažovateľov dohľadom probačného a mediačného úradníka, sťažovateľov prepustil z väzby a uložil im ďalšie obmedzenia a povinnosti.

Proti tomuto uzneseniu po jeho vyhlásení podal prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil.

Namietaným uznesením krajského súdu bolo uznesenie okresného súdu sp. zn. 7 T 56/2015 z 15. októbra 2015 zrušené a žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu boli zamietnuté.

Sťažovatelia vo svojich sťažnostiach adresovaných ústavnému súdu namietajú, že im a ani ich právnomu zástupcovi nebolo doručené písomné odôvodnenie sťažnosti prokurátora, resp. bolo toto odôvodnenie doručené iba ich právnomu zástupcovi, a to 19. novembra 2005, teda v deň rozhodovania krajského súdu o sťažnosti prokurátora. Sťažovatelia v nadväznosti na uvedené namietajú, že im takýmto spôsobom bolo znemožnené reagovať v plnom rozsahu na tvrdenia prokurátora prednesené v ním podanej sťažnosti.

Sťažovatelia takisto argumentujú, že odôvodnenie namietaného uznesenia je založené na nepreskúmateľných a vzájomne protirečivých záveroch a že záver namietaného uznesenia krajského súdu o tom, že správaním sťažovateľov bolo zavinené, že sa hlavné pojednávanie v ich trestnej veci nekonalo viac ako sedem mesiacov, je arbitrárny.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovatelia ústavnému súdu navrhujú, aby nálezom rozhodol o porušení ich základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru namietaným uznesením, toto uznesenie zrušil a priznal im náhradu trov právneho zastúpenia.

Krajský súd vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 11. októbra 2016 uviedol, že vo veci väzobného rozhodovania o podanej sťažnosti prokurátora bol termín verejného zasadnutia určený na 19. november 2015, tak aby nedošlo k zmareniu nariadeného hlavného pojednávania na okresnom súde určeného na 24. november 2015. Odôvodnenie sťažnosti prokurátora bolo krajskému súdu doručené faxom v sobotu 14. novembra 2015 o 00.14 h, pričom následne bol opis odôvodnenia sťažnosti prokurátora doručovaný sťažovateľom do väzby, ako aj ich obhajcovi. Sťažovateľom v druhom a treťom rade, ako aj obhajcovi sťažovateľov bolo predmetné odôvodnenie sťažnosti doručené 19. novembra 2015, sťažovateľovi v 1. rade 24. novembra 2015. Krajský súd v závere

uviedol, že napriek tomu, že nedisponoval dokladom o čase doručenia odôvodnenia sťažnosti prokurátora sťažovateľom a ich obhajcovi, nevidel prekážku na rozhodnutie o tejto sťažnosti, keďže bolo odôvodnenie sťažnosti prokurátora založené na rovnakých skutočnostiach, aké predniesol na okresnom súde v prvom stupni väzobného rozhodovania, a na ktoré tak obhajca sťažovateľov vo svojom vyjadrení k sťažnosti prokurátora mohol reagovať a aj reagoval.

Krajský súd v závere svojho vyjadrenia uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci samej v zmysle § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Argumentáciu k vyjadreniu krajského súdu formuloval právny zástupca sťažovateľov v podaní doručenom ústavnému súdu 27. októbra 2016, v ktorom uviedol:

„S uvedenou argumentáciou Krajského súdu v Trnave sa nie je možné stotožniť, nakoľko Krajský súd v Trnave o sťažnosti prokurátora Generálnej prokuratúry SR proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave rozhodol bez toho, aby túto sťažnosť sťažovateľom a ich obhajcovi predtým ako rozhodol doručil na vyjadrenie, čím bolo sťažovateľovi znemožnené reálne sa vyjadriť k sťažnosti prokurátora a uviesť skutkové a právne závery k tvrdeniam prokurátora.

Sťažovatelia a ich obhajca sa až zo samotného uznesenia Krajského súdu dozvedeli právnu argumentáciu prokurátora najmä vo vzťahu k nahradeniu väzby a možným prieťahom v konaní. Z písomného odôvodnenia sťažnosti prokurátora GP SR jednoznačne vyplýva (str. 2), že reaguje na právne a skutkové závery vyvodené v uznesení Okresným súdom v Trnave, teda reaguje právne a skutkovo na závery súdu prvého stupňa, pričom uvádza vlastné právne argumenty, ktoré spochybňujú právne závery súdu prvého stupňa. Konkrétne ide o rozpornosť záverov súdu prvého stupňa ako aj právny záver o 5 ročnej väzby (nepáchaní trestnej činnosti), ktorá nemá predstavovať zoslabenie dôvodu väzby podľa § 79 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom tento záver prokurátor postavil výlučne na ustanovení hmotného práva, konkrétne § 122 ods. 10 Trestného zákona. Naproti tomu Okresný súd v Trnave uvedenú dobu väzby (predchádzajúcu väzbu ako aj prítomnú

väzbu) vzal z procesného hľadiska podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku v prvej alíne, ktorá dôvodí o dôvodnej obave vo vzťahu ku skutočnostiam a konaniu obvinených, pričom uvedenú dobu väzby 5 rokov u sťažovateľov považoval za skutočnosť, ktorá stupeň dôvodnej obavy zoslabila na úroveň, že je možné nahradiť väzbu u sťažovateľov, keďže táto väzba je viazaná na sťažovateľov ako osoby a nerozdeľoval väzby podľa hmotného ustanovenia Trestného zákona, nakoľko podstatné je obmedzenie osobnej slobody. Rovnako prokurátor v odôvodnení sťažnosti reaguje na tvrdenie súdu prvého stupňa vo vzťahu k prieťahom v konaní. Na tomto základe jej nepochybné, že sťažovateľom mal Krajský súd v Trnave umožniť vyjadriť sa k odôvodneniu sťažnosti prokurátora GP SR, a tým, že toto právo im bolo upreté, bolo porušené právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie a nebola dodržaná zásada kontradiktórnosti konania.“

Právny zástupca sťažovateľov zároveň oznámil, že sťažovatelia súhlasia s prejednaním ich sťažnosti v konaní pred ústavným súdom bez nariadenia ústneho pojednávania.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom súvisiaceho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh, z vyjadrení odporcu a sťažovateľov, ako aj z obsahu príslušných rozhodnutí zistil a zrekapituloval si tieto relevantné skutočnosti:

Okresný súd uznesením sp. zn. 7 T 56/2015 z 15. októbra 2015 rozhodol o žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu tak, že sťažovateľov prepustil z väzby na slobodu, pričom väzbu nahradil podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dohľadom probačného a mediačného úradníka a uložil sťažovateľom niektoré povinnosti a obmedzenia v zmysle § 82 ods. 1 a 2 Trestného poriadku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd okrem iného uviedol: „V prípade obžalovaných je daný väzobný dôvod len podľa § 71 ods. 1 písm. c), t.j. preventívna väzba, teda že existuje dôvodná obava, že obžalovaní budú pokračovať v trestnej činnosti,

dokonajú trestný čin, o ktorý sa pokúsili alebo vykonajú trestný čin, ktorý pripravovali alebo ktorým hrozili, avšak oslabená vzhľadom na odstup času od spáchania skutkov. Teda pokračovať v trestnej činnosti alebo dokonat' trestný čin po viac ako piatich rokoch je však už vysoko nepravdepodobné, preto súd sa musel prikloniť k argumentom obhajoby, najmä s poukazom na Nález ÚS SR, sp. zn. II. ÚS 67/2013 ako aj s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tpo/53/2015, že obžalovaní nepáchajú žiadnu trestnú činnosť po dobu takmer piatich rokov, čo výrazne znižuje preventívny dôvod väzby, z tohto dôvodu je na mieste nahradiť väzbu niektorým z inštitútov uvedených v ustanoveniach § 80 a § 81 Trestného poriadku.“

Zo zápisnice okresného súdu spísanej na neverejnom zasadnutí 15. októbra 2015 v rámci prvostupňového rozhodovania o žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby vyplýva, že tu boli prednesené zo strany prokurátora a obhajcu sťažovateľov viaceré argumenty.

Obhajca sťažovateľov okrem iného uviedol: *„pridržiavam sa písomne podanej žiadosti, na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Myslím si, že tá doba v ktorej sú vo väzbe je tak dlhou, že ju je potrebné posúdiť ani nie tak z hľadiska toho že sú samostatne vo väzbe, ale z toho pohľadu, že počas tejto doby nepáchali ani nemohli páchať žiadnu trestnú činnosť, a preto musí táto okolnosť zavážiť vo vzťahu k tomu, že je možné väzbu pri takejto miere nahradiť dohľadom na základe princípu zdržanlivosti a primeranosti“.*

Prokurátor v rámci svojho prednesu okrem iného uviedol: *„... chcem zdôrazniť na to, že zo žiadosti obž. o prepustenie z väzby vyplýva že sú vo väzbe takmer 5 rokov, že v prebehajúcom trestnom konaní na tunajšom súde sú vo väzbe od 08.05.2014. obžaloba bola na súd podaná dňa 02.04.2015. po podaní obžaloby súd vykonal nevyhnutné procesné úkony tak ako to trestný poriadok ukladá. Rozhodol o ďalšom trvaní väzby obvinených a vytýčil termín hlavného pojednávania. Ostatné bol termín HP zrušený pre chorobu sudcu. S poukazom na tieto skutočnosti som toho názoru, že konanie súdu je také, ktoré by bolo možné označiť ako prieťahy v konaní. Predpokladám že termín HP v tejto trestnej veci bude bezodkladne určený. Obžalovaní sú trestne stíhaní pre závažnú trestnú činnosť, ktorú páchali po dlhšiu dobu, dopúšťali sa jej na území Rakúskej republiky aj Českej republiky.“*

Okrem toho ako bolo spomínané sú za trestnú činnosť tiež majetkovej povahy pri skutkoch s obdobným modus operandi trestne stíhaní aj na základe obžaloby prokurátora podanej na OS Ba I. vzhľadom na početnosť skutkov organizovanosti páchania s primárnym cieľom získania finančných prostriedkov možno uzavrieť, že získané peňažné prostriedky boli aj zdrojom príjmov obžalovaných. Zastávam názor že existencia v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. u obž. pretrváva tak ako to bolo ustálené na OS Trnava zo 16.7.2015 a Krajského súdu z 25.8.2015 z posledného rozhodovania o dôvodoch väzby u obžalovaných nedošlo k žiadnym zmenám, ktoré by mali vplyv na konštatovanie zániku existencie materiálnych alebo formálnych dôvodov preventívnej väzby.“

Obhajca sťažovateľov v reakcii na prednes prokurátora uviedol: „... z prednesu pani prokurátorky vyplýva, že dôvodnosť väzby z dôvodu hrozby pokračovania trestnej činnosti vzhliada v organizovanosti trestnej činnosti, ktoré sa mali v minulosti dopúšťať obžalovaní, a z toho plynúceho príjmu obžalovaných. V zmysle § 71 ods. 1 Tr. por. je zrejmé že z konania, alebo z ďalších konkrétnych skutočností, ktoré sa viažu k obvinenému musí vyplývať dôvodná obava, teda nepostačuje len akákoľvek obava ale musí byť dôvodná, práve to že sú 5 a pol roka vo väzbe je tá okolnosť pre ktorú tvrdíme, že táto dôvodná obava tu už byť nemôže a je na mieste v súlade s primeranosťou a zdržanlivosťou nahradiť väzbu u obvinených. Ak by sme na charaktere trestnej činnosti počas akéhokoľvek obdobia od spáchania skutkov zdôvodnili dôvodnú obavu pre niektorých dôvodov väzby tak by väzba musela byť predbežným trestom OS a prejudikovali sme samotnú vinu.“

V odôvodnení sťažnosti podanej proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 7 T 56/2015 z 15. októbra 2015 prokurátor uviedol tieto zásadné argumenty:

„Poukazujem na rozpornosť odôvodnenia napadnutého uznesenia v tom smere, že na jednej strane súd konštatuje prítomnosť dôvodu väzby u všetkých obžalovaných podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, na druhej strane uvádza, že obžalovaní sú už päť rokov vo väzbe a teda pravdepodobnosť opätovného spáchania trestnej činnosti je minimálna a je teda dôvodné väzbu u nich nahradiť inštitútom dohľadu probačným a mediačným úradníkom, za uloženia uvedených povinností a obmedzení. Nesúhlasím ani s tvrdením, že pravdepodobnosť opätovného spáchania násilnej trestnej činnosti je vyššia, ako pravdepodobnosť opätovného spáchania majetkovej trestnej činnosti.“

Nie je možné argumentovať tým, že obžalovaní sú vo väzbe už päť rokov, čo je neproporčné vzhľadom k trestnej činnosti, za ktorú sú stíhaní a k trestom, ktoré im hrozia. Vzhľadom na ustanovenie § 122 ods. 10 Trestného zákona skutky trestnej činnosti spáchané v cudzine nie je možné posudzovať ako čiastkové skutky pokračovacej trestnej činnosti. Obžalovaní sú vo väzbe v tejto trestnej veci od 8.5.2014. Naopak skutočnosť, že obžalovaní sú stíhaní aj pred Okresným súdom Bratislava I, za ďalších 25 skutkov krádeži bankomatov na území SR, je treba vyhodnotiť ako skutočnosť, že hrozí obava z páchania ďalšej majetkovej trestnej činnosti, najmä ak aj súdy konštatovali, že trestná činnosť bola zdrojom ich príjmov.

Prokuratúre je známa kritická situácia v personálnom obsadení sudcami na trestnom úseku Okresného súdu Trnava, keďže na tomto súde bolo prokurátormi GP SR podaných viacero obžalôb týkajúcich sa závažnej organizovanej trestnej činnosti. Vzhľadom na postavenie prokurátora v trestnom konaní neprináleží mu hodnotiť túto situáciu a ani dôvody prečo nastala. Rovnako tak skutočnosť, že na súde je minimálny počet trestných sudcov, čo neumožňuje konať bez prieťahov ani vo väzobných trestných veciach a teda sú v tomto smere porušované práva obžalovaných, nie je skutočnosťou, ktorú by mohol prokurátor akceptovať ako dôvod (jeden z dôvodov) na prepustenie obžalovaných z väzby.

Opätovne poukazujem na skutočnosť, že všetci traja obžalovaní (spolu s ďalšími spolupáchateľmi) sa po dlhší čas dopúšťali závažnej majetkovej trestnej činnosti krádeži bankomatov a to na území SR ako aj v ČR a Rakúsku. Ich konanie vykazuje znaky vysoko organizovanej a koordinovanej trestnej činnosti, ktorou bola spôsobená škoda vysoko prevyšujúca znak škody veľkého rozsahu a trestná činnosť bola zdrojom príjmov obžalovaných. Som preto toho názoru, že v prípade existencie dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je možné väzbu v tomto prípade nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka, ako tomu je v napadnutom uznesení.“

Krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia, ktorým zrušil prvostupňové rozhodnutie okresného súdu o nahradení väzby sťažovateľov inštitútom dohľadu probačného a mediačného úradníka, prezentoval tieto zásadné argumenty:

V prvom rade krajský súd zastáva názor, že dôvody na podozrenie, že sťažovatelia sa dopustili skutkov kladených im za vinu, stále existujú. Takisto uviedol, že rozhodnutie

Okresného súdu Bratislava I v analogickej veci, na ktoré poukazovali sťažovatelia vo svojej sťažnosti, nie je dosiaľ právoplatné, preto ho nemožno pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľov zohľadniť. Poukázal tiež na to, že sťažovatelia sú vo väzbe od 8. mája 2014, pričom tejto väzbe predchádzala väzba v rámci konania vedeného Okresným súdom Bratislava I. Podľa názoru krajského súdu skutočnosť, že počas trvania väzby nemali sťažovatelia možnosť páchať trestnú činnosť, nemožno vyhodnotiť tak, že by zakladala pominutie dôvodu väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský súd zdôraznil charakter trestnej činnosti sťažovateľov, pre ktorú sú stíhaní, konkrétne jej rozsah (viacero skutkov), organizovanosť, výšku spôsobenej škody, čo ho viedlo k záveru, že za daných okolností nemožno inštitút dohľadu probačného a mediačného úradníka považovať za taký, ktorý by bol schopný nahradiť účel väzby u sťažovateľov, a síce, že by títo nepokračovali v trestnej činnosti, aby si zabezpečili zdroj svojich príjmov. V závere krajský súd podrobne popísal doterajší priebeh súdneho konania pred okresným súdom – prehľad procesných úkonov a konštatoval, že z neho nemožno vyvodiť také prietahy v konaní, ktoré by odôvodňovali prepustenie sťažovateľov z väzby na slobodu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia v sťažnosti uplatnili námietku porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.

Porušenie svojho základného práva zaručeného ústavou a práva zaručeného dohovorom sťažovatelia odôvodňujú tvrdením, že im bolo znemožnené riadne sa vyjadriť k argumentom prokuratúry, ktoré boli prednesené v písomných dôvodoch sťažnosti, ktorú

príslušný prokurátor uplatnil proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu o nahradení väzby sťažovateľov inštitútom dohľadu probačného a mediačného úradníka. Sťažovatelia sú toho názoru, že v dôsledku označenej okolnosti došlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, a teda k zásahu do ich označených práv.

Možnosť väzobne stíhanej osoby predložiť argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe, ako aj možnosť reagovať na „protiargumenty“ zástupcu štátu (prokurátora) súvisí s požiadavkou kontradiktórnosti konania a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“, ktoré z hľadiska kvality súdneho preskúmania zákonnosti pozbavenia osobnej slobody musia byť v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj judikatúry ústavného súdu ako základné procesné záruky vyplývajúce z čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru garantované (pozri napr. III. ÚS 259/2015).

Pri posúdení sťažnosti sťažovateľov považoval ústavný súd za dôležitú otázku, či mala strana obhajoby reálnu možnosť oboznámiť sa a následne konfrontovať s argumentmi prokuratúry pre ponechanie sťažovateľov vo väzbe.

Ústavný súd po podrobnom preskúmaní obsahu odôvodnenia sťažnosti prokurátora generálnej prokuratúry, ktorú uplatnil proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu, zistil, že ťažiskovými skutočnosťami, ktoré prokurátor v sťažnosti formuloval, boli tieto argumenty:

V prvom rade prezentoval prokurátor argument, že sťažovatelia v rámci trestného konania vedeného okresným súdom sú vo väzbe od 8. mája 2014. Ďalej dôvodil, že ďalšie obdobné trestné stíhanie vedené Okresným súdom Bratislava I pre dvadsaťpäť skutkov krádeží bankomatov na území Slovenskej republiky je potrebné vyhodnotiť ako skutočnosť odôvodňujúcu obavu z páchania ďalšej majetkovej trestnej činnosti, a to aj s prihliadnutím na okolnosť, že konajúce súdy konštatovali, že predmetná trestná činnosť mala byť pre sťažovateľov zdrojom príjmov. K nedostatku personálnych kapacít, ktoré podľa vyjadrenia okresného súdu vo všeobecnosti znemožňujú zabezpečiť plynulé konanie, a to aj v trestnej veci sťažovateľov, prokurátor iba všeobecne uviedol, že túto okresným súdom predostretú argumentáciu nie je možné akceptovať. Prokurátor ako na relevantné skutočnosti poukázal na charakter trestnej činnosti, pre ktorú sú sťažovatelia stíhaní, konkrétne na jej závažnosť,

organizovanosť, rozsah spôsobenej škody a opäť na skutočnosť, že mala byť zdrojom príjmov sťažovateľov.

Z obsahu zápisnice okresného súdu z 15. októbra 2015 spísanej v rámci prvostupňového rozhodovania okresného súdu o žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu jasne vyplýva, že totožný okruh argumentov predniesol prokurátor aj na neverejnom zasadnutí v rámci tohto prvostupňového konania. K otázke existencie prietáhov v konaní sa prokurátor v podstate nevyjadril, keďže neprezentoval argumentáciu ani v tom smere, že je konanie plynulé, ani v opačnom smere, že je konanie poznačené zbytočnými prietahmi. Na uvedenom neverejnom zasadnutí obhajca sťažovateľa na prednesené dôvody prokuratúry reagoval argumentáciou, v ktorej zdôraznil, že celková doba, počas ktorej sú sťažovatelia vo väzbe – päť a pol roka (v rámci oboch prebiehajúcich trestných konaní), zoslabuje obavu z pokračovania v trestnej činnosti do takej miery, že ju už nemožno kvalifikovať ako dôvodnú. Obhajca reagoval aj na argumenty prokuratúry týkajúce sa charakteru trestnej činnosti (*„Ak by sme na charaktere trestnej činnosti počas akéhokolvek obdobia od spáchania skutkov zdôvodnili dôvodnú obavu pre niektorých dôvodov väzby tak by väzba musela byť predbežným trestom OS a prejudikovali sme samotnú vinu.“*).

Z uvedeného vyplýva, že dôvody, na ktorých prokurátor založil svoju sťažnosť, boli strane obhajoby známe, pretože s nimi bola na neverejnom zasadnutí prvostupňového väzobného konania nielenže vyrozumená, ale na nich aj reagovala a navyše boli prenesené aj do obsahu odôvodnenia prvostupňového uznesenia okresného súdu. Krajskému súdu teda neboli zo strany prokurátora predložené žiadne nové argumenty, ktoré by strana obhajoby nepoznala, a teda nemala možnosť sa s nimi konfrontovať.

Ústavný súd je tak toho názoru, že z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti sťažovateľmi vytýkaný nedostatok väzobného rozhodovania (oneskorené doručenie písomného odôvodnenia sťažnosti prokurátora strane obhajoby) možno kvalifikovať ako formálne pochybenie, ktoré nemalo materiálny dopad na ochranu označených práv sťažovateľov, pretože reálna možnosť strany obhajoby konfrontovať sa so sťažnostnou argumentáciou prokuratúry bola zachovaná (obdobne pozri III. ÚS 259/2015). S obsahom predmetných argumentov bola strana obhajoby fakticky oboznámená už v predchádzajúcom

stupni konania (na neverejnom zasadnutí, ako aj obsahom odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia), kde dokonca realizovala možnosť na ne reagovať.

Ústavný súd sa nestotožnil ani s argumentáciou sťažovateľov o arbitrárnosti namietaného uznesenia krajského súdu pre jeho nepreskúmateľnosť, protirečivosť jeho záverov a nepravdivosť v ňom obsiahnutého tvrdenia, že mali byť správaním sťažovateľov zavinené prieťahy v konaní.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite prezentoval skutkové okolnosti veci, na ktoré kompaktné nadviazal svojimi právnymi závermi o existencii materiálnych podmienok väzby, za ktoré považoval dôvodnosť podozrenia o spáchaní skutkov sťažovateľmi a charakter trestnej činnosti sťažovateľov (veľký rozsah, organizovanosť a výška spôsobenej škody) naplňujúcich dôvodnú obavu pre preventívnu väzbu. Krajský súd sa venoval i posúdeniu splnenia dodatočnej podmienky vyžadovanej v prípade dlhšie trvajúcej väzby, kde podrobne preskúmal chronológiu realizovaných procesných úkonov súdu a prijal právny záver o primeranej plynulosti postupu konania.

K poslednej z radu tu prezentovaných námietok sťažovateľov ústavný súd uvádza, že obsahom konštatovania krajského súdu v odôvodnení jeho uznesenia nebolo tvrdenie o zavinení zbytočných prieťahov vo veci sťažovateľov ich správaním, ale konštatovanie o existencii prekážky konania vzniknutej uplatnením procesných práv sťažovateľa v 1. rade (konkrétne sťažnosť sťažovateľa v 1. rade proti rozhodnutiu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby).

Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd sa s otázkou existencie dôvodov väzby sťažovateľov vysporiadal primeraným spôsobom, keď bez zjavných logických protirečení vyvodil zo zistených skutkových okolností čiastkové právne závery, prostredníctvom ktorých v súlade s relevantnou právnou úpravou potvrdil splnenie podmienok pre ďalšie trvanie väzby sťažovateľov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd k záveru, že namietaným uznesením krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a ich práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru, nedospel, a preto sťažnosti sťažovateľov nevyhovel.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016